

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 282/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P. C. S., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 CoE/39/2010-46 z 22. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P. C. S., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P. C. S., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 14 CoE/39/2010-46 z 22. marca 2010 (ďalej len „uznesenie z 22. marca 2010“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: *«Návrhom na vykonanie exekúcie podaným dňa 15. 06. 2009 súdnej exekútorke JUDr. J. K... sa sťažovateľ domáhal vymoženía sumy 629,87 EUR s príslušenstvom špecifikovaným v uvedenom návrhu na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok RK-623/07-GR zo dňa 21. 09. 2007, právoplatný dňa 18. 10. 2007 a vykonateľný dňa 22. 10. 2007.*

Uznesením, sp. zn. 27Er/372/2009-19 zo dňa 03. 11. 2009 Okresný súd Zvolen zamietol žiadosť súdnej exekútorke o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti špecifikovanom v rozhodnutí s odôvodnením, že rozhodcovský rozsudok je rozporný so zákonom vo výške zaväzujúcej na zaplatenie zmluvných pokút. Exekučný súd uvádza, že „uvedená výška zmluvnej pokuty je podľa názoru súdu v rozpore so zákonom v zmysle § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní“.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietol nedostatok oprávnenia exekučného súdu preskúmať vecnú stránku exekučného titulu, teda zaoberať sa a posudzovať skutkové a právne závery orgánu, ktorý ho vydal, posudzovať ich správnosť a tiež poukázal aj na nesprávnosť samotných skutkových a právnych záverov exekučného súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie prvostupňového súdu.

Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo sťažovateľovi doručené dňa 17. 05. 2010.

V lehote určenej podľa ust. § 53 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z... podáva spoločnosť P. C. S., s. r. o. ako sťažovateľ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 sťažnosť podľa článku 127 Ústavy Slovenskej republiky pre porušenie článkov 46 ods. 1 a 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky...

Oprávnenie exekučného súdu zastaviť exekúciu, resp. zamietnuť žiadosť o vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, ktorá je vedená na základe

rozhodcovského rozsudku vydaného v zmysle ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj ZoRK) upravuje ust. § 45...

Z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici v spojení s prvostupňovým rozhodnutím vyplýva, že v tomto prípade došlo k zamietnutiu žiadosti z dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZoRK...

Hypotéza § 45 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní obmedzuje rozsah preskúmvacej oprávnení exekučného súdu výlučne na plnenie vyplývajúce z exekučného titulu a jeho skúmanie ako objektívne nemožné, nedovolené či v rozpore s dobrými mravmi. Z tohto ustanovenia ani v širšom zmysle nevyplýva, že exekučný súd má právo preskúmavať právny dôvod, na základe ktorého sa v rozhodcovskom konaní plnenie uplatnilo. Posúdenie hmotnoprávneho základu plnenia je obmedzené len na základné konanie (t. j. konanie vo veci samej) ako také...

Ustanovenie § 45 ZoRK oprávňuje súd zastaviť výkon rozhodnutia výlučne vtedy, ak by išlo o plnenie objektívne nemožné..., právom nedovolené... či v rozpore s dobrými mravmi...

Pre exekučný súd tiež platí viazanosť rozhodnutím orgánu, ktorého rozhodnutie má len vykonať...

Vzhľadom k tomu nie je dôvodné tvrdenie porušovateľa, že pre zistenie, či plnenie je možné, dovolené a v súlade s dobrými mravmi musí skúmať aj samotný právny dôvod plnenia...

Porušovateľ svojím postupom nerešpektuje ani prekážku rozsúdenej veci...

Proti rozhodcovskému rozsudku sp. zn. RK-623/07-GR povinný nepodal žalobnú odpoveď v zmysle rozhodcovskej doložky a zákona o rozhodcovskom konaní v platnom znení, a následne nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle uvedeného zákona. Uvedené... znamená, že exekučný súd nemá ex offo právomoc nahrádzať pasivitu povinného v predchádzajúcom konaní argumentmi o práve preskúmať rozhodcovský rozsudok v merite veci, ale len zistiť, či ide o spôsobilý exekučný titul... Postup nad rámec uvedeného je postupom nezákonným a protiústavným...

Rozhodcovský rozsudok, sp. zn. RK-623/07/GR bol vydaný na základe žaloby, ktorou sa sťažovateľ domáhal zaplataenia zmenkového nároku. Zmenkový právny vzťah je z hľadiska právneho dôvodu jeho vzniku nezávislý od vzniku vzťahu zo zmluvy. Postup súdu

tak je zaťažovaný aj nepreskúmateľným a ničím nezdôvodneným postupom, kedy súd namiesto skutočného právneho dôvodu priznaného plnenia sa zaoberá dôvodom úplne iným a svojím rozhodnutím nereflektuje vôbec právnu stránku rozhodcovského konania. V rozhodcovskom konaní nebolo rozhodované o nároku zo zmluvy, ale zo zmenky. Takýmto postupom došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, keďže súd sa (napriek nedostatku právomoci) ani nezaoberal právnym titulom, na ktorého základe bol exekučný titul vydaný, ale bezdôvodne úplne iným právnym titulom priznaného plnenia.

Postup súdu je ako taký nepreskúmateľný už len v tom, že porušovateľ v odôvodnení nespomenul žiadny dôvod pre ktorý preskúmaval zmluvu, a nie zmenku. Zo zmluvy samotnej sa sťažovateľ nároku nikdy nedomáhal...

odôvodnenie napadnutého uznesenia je absolútne nedostatočné a zakladajúca porušenie článku 46 ods. 1 Ústavy SR...

Postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici bol ústavný článok 47 ods. 3 porušený. Neústavným výkladom zákona v otázke právomoci exekučného súdu, nezaobráním sa skutočným predmetom konania bolo povinnému vytvorené priaznivejšie postavenie. Povinný napriek absolútnej pasivite v celom predchádzajúcom konaní, napriek absencii jeho námietok podľa zmenkového a šekového zákona prostredníctvom žalobnej odpovede bol postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici postavený do pozície ako keby námietky podal, teda ako keby vykonal procesný úkon. V prípade podaných námietok by však sťažovateľ mal aspoň právo sa k nim vyjadriť, kým v tomto prípade k argumentácii porušovateľa nemohol zaujať ani stanovisko...

Uznesením sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 Krajský súd v Banskej Bystrici porušil právo sťažovateľa vyplývajúce z článku 46 ods. 1 Ústavy SR tým, že v rozpore s ustanovením článku 2 ods. 2 Ústavy SR preskúmaním zmluvy o revolvingovom úvere a nesprávnou aplikáciou § 45 zákona o rozhodcovskom konaní zasiahol do právoplatne ukončenej veci. Krajský súd v Banskej Bystrici týmto rozhodnutím akceptoval porušenie uvedeného zákona už v postupe Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 27Er/3 72/2009-19 zo dňa 03. 11. 2009, a rovnako sám sa zaoberal preskúmaním zmluvy napriek tomu, že nie je oprávnený na takýto postup a tiež, že právnym dôvodom vymáhaného plnenia je vlastná zmenka.

Krajský súd v Banskej Bystrici konal tiež v rozpore s článkom 46 ods. 1 Ústavy a ustanoveniami zákona o povinnosti náležite svoje rozhodnutie zdôvodniť, ktorá bola precizovaná rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Krajský súd v Banskej Bystrici ďalej svojím postupom sám porušil a tiež akceptoval porušenie zákonnej úpravy rovnosti účastníkov a s tým spojenej dispozičnej zásady v neprospech sťažovateľa, čím bolo právo sťažovateľa podľa článku 47 ods. 3 Ústavy porušené...»

Sťažovateľka vo svojej argumentácii poukázala na rozhodnutia ústavného súdu, Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva a navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil:

„I. Základné právo spoločnosti P. C. S., s. r. o... podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 porušené.

II. Základné právo spoločnosti P. C. S., s. r. o... podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 porušené.

III. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoE/39/2010-46 zo dňa 22. 03. 2010 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

IV. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 303,30 EUR vrátane DPH... na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáhala. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní... rovní.

Sťažovateľka namietala porušenie v petite označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 CoE/39/2010 a jeho uznesením z 22. marca 2010.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že

účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s postupom exekučných súdov, ktoré v rámci exekúcie (žiadosti o povolenie vykonania exekúcie) vecne posúdili a rozhodli o časti exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku). V nadväznosti na to sťažovateľka nesúhlasila s hodnotením vykonaného dokazovania a ich právnym názorom, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jej právnej veci.

Ústavný súd poznamenáva, že o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky analogického skutkového a právneho obsahu ako posudzovaná sťažnosť už rozhodoval svojím skorším uznesením (sp. zn. I. ÚS 202/2010), a preto pri posudzovaní tejto sťažnosti vychádzal z odôvodnenia svojho skoršieho uznesenia, na ktoré zároveň v jeho podrobnostiach odkazuje.

V danej veci ústavný súd nedospel k záveru, že by napadnutý postup a uznesenie krajského súdu z 22. marca 2010 boli svojvoľné a zasahovali do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery

krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu z 22. marca 2010 ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona, a to predovšetkým § 44 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení, § 45 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, § 52 a § 53 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení, a na túto právnú úpravu nadväzujúcich právnych noriem ako zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v platnom znení, Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 238/2008 Z. z., ktorým sa stanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ďalšej súvisiacej legislatívy, ako aj obsahu relevantných dôkazov je napadnuté uznesenie krajského súdu z 22. marca 2010 aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúvaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúci porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod

zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil zjavnú neopodstatnenosť alebo arbitrárnosť namietaného rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti tohto rozhodnutia ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením krajského súdu z 22. marca 2010 a sťažovateľkou namietaným porušením označených práv a vzhľadom na uvedené bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalším návrhom sťažovateľky na ochranu ústavnosti (zrušenie uznesenia krajského súdu z 22. marca 2010), keďže rozhodovanie o ňom je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2010